

CHINEES GELD DIENT CHINESE GEOPOLITIEK

2011/49
04 | 07 | 2011

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

De zwakke Eurolanden smeken om geld en de Chinezen hebben het. De Chinese overheid zit op een reserve van meer dan 3.000 miljard dollar. China kan zich veroorloven wat het wil: gigantische overheidsprojecten, overheidssteun aan ambitieuze Chinese bedrijven, investeringen in het buitenland, en dus ook leningen aan armlastige

Marc De Vos
Director Itinera Institute

Terwijl buitenlandse investeringen in Europa fel teruglopen sedert de crisis van 2007-08, zijn de investeringen van Chinese bedrijven in Europa maar liefst vijftig maal toegenomen in dezelfde periode. Goed gesteund door Chinese staatsbanken hebben Chinese bedrijven 118 Europese bedrijven overgenomen in diverse belangrijke sectoren. De Chinese regering blijft zich als een gulle partner opstellen ten aanzien van de Euro. Het blijft de munt ondersteunen en helpt de zwakke broertjes.

Moeten we dit zien als een natuurlijke evolutie van een China dat zowel belangrijk als verantwoordelijk wordt, of moeten we beducht zijn voor een verborgen agenda? Het korte antwoord op deze complexe vraag is het laat-

ste. Het economische model van China steunt weinig op eerlijke concurrentie en veel op overheidsplanning en protectionisme ten bate van de grote Chinese sprong voorwaarts. Het politieke model is totalitair met een nationalistische onderstroom.

In het Westen is lang gedacht dat een rijkere China per definitie een democratischer en meer Westers China zou betekenen. Dat is vooralsnog een illusie gebleken. Integendeel: de crisisperiode wordt door China aangegrepen om de legitimiteit van de Westerse combinatie van democratie en markteconomie te contesteren. China boert goed, is ook militair aan een grote inhaalbeweging bezig en stelt zich steeds assertiever op.

“

China predikt politiek relativisme, waarbij zijn neo-communisme evenwaardig is aan democratie met mensenrechten. Die laatste zijn niet universeel, maar Westers.

”

De Chinese premier Wen Jiabao was afgelopen week in Europa en wond er geen doekjes om. Met de ene hand gaf hij rijkelijk geld en

handelsakkoorden. Met de andere hand werd Europa vermaand China niet de les te spellen over zijn bestuursmodel. China

respecteert het Europese model en vraagt van Europa respect voor het Chinese model, aldus een strenge Jiabao in Londen en Berlijn.

Dit is een onthutsende uitspraak, die nagenoeg onopgemerkt is gebleven in de Belgische media. China predikt namelijk openlijk politiek relativisme, waarbij zijn neo-communisme evenwaardig is aan democratie met mensenrechten. Die laatste zijn niet universeel maar Westers. China ziet zichzelf dus niet als een land, maar als een beschavingsmodel. Het Chinese geld is daarom meer dan monetair beleid of zakelijke investeringen: het is ook een instrument van

een geopolitieke strategie voor de renaissance van China als het bepalende Middenrijk.

Voor China is de periode van Westerse dominantie sinds de eerste industriële revolutie een historische anomalie. De wereld gaat terug naar zijn natuurlijke en historische balans, met China en een door China gedomineerd Azië bovenaan de ladder. China rijdt dus niet alleen voor eigen rekening; het heeft daarbij ook een strategische agenda die in termen van waarden en normen zonder meer bedreigend is voor het Westen. Dat Amerika en Europa in crisis verkeren, is daarin dan een gouden opportuniteit. Wij in het Westen moeten opletten dat we in ruil voor het Chinese geld niet onze ziel verkopen.

Marc De Vos doceert aan de UGent en is directeur het Itinera Institute.

Dit is de weergave van een column in De Zondag, die hij schrijft in eigen naam. Twitter @devos-marc

Voor duurzame economische groei en sociale bescherming.